

Tilladelse til kvægproduktion Lamborgvej 18 7200 Grindsted

Januar 2022

Dato: 12-01-2022

Teknik og Miljø

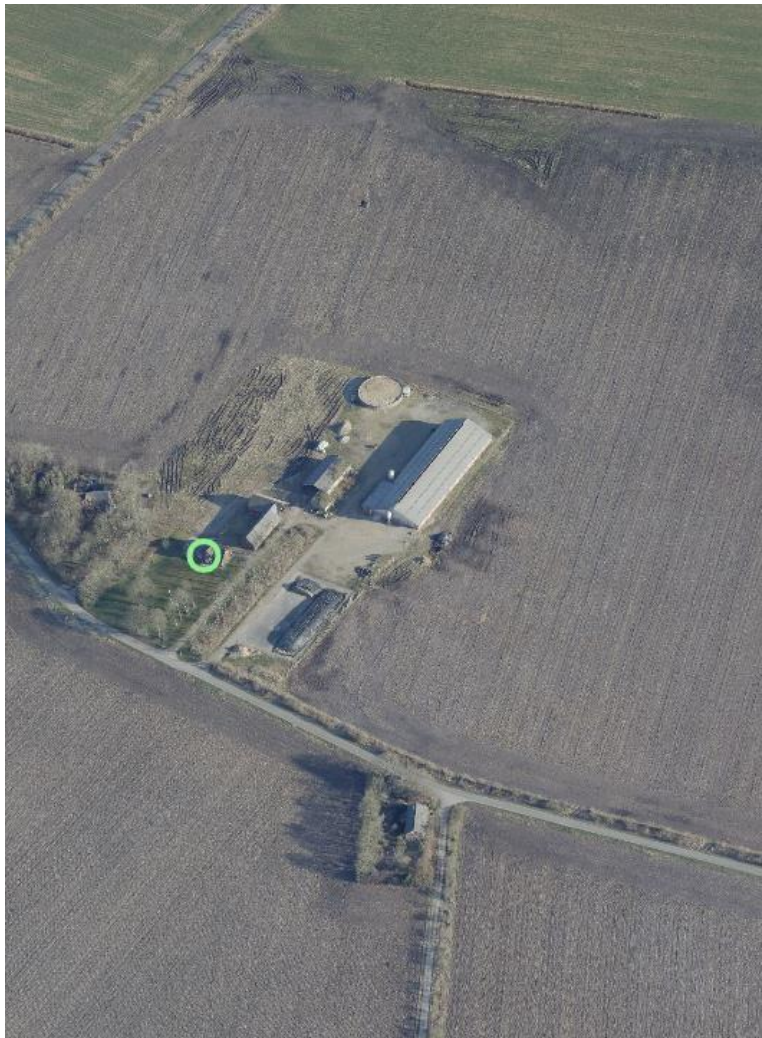
Erhverv og Affald
Jorden Rundt 1
7200 Grindsted

Tlf. 7972 7200
www.billund.dk

Sagsnr.: 21/9923

KS.: MHA

Sagsbehandler:
Peter Nissen
Tlf. 7972 7109
PNI@billund.dk

INDLEDNING	3
EJENDOMS- OG VIRKSOMHEDSOPLYSNINGER	3
TILLADELSE TIL KVÆGPRODUKTION PÅ LAMBORGVEJ 18	4
AFGØRELSENS OMFANG OG FORUDSÆTNINGER.....	5
ØVRIGE FORHOLD	5
IKKE-TEKNISK RESUMÉ	6
VILKÅR.....	8
TILLADELSENS UDNYTTELSE OG VARIGHED	11
OFFENTLIGGØRELSE MV.	12
KLAGEVEJLEDNING	12
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	14
INDLEDNING	14
BESKRIVELSE OG VURDERING AF DET ANSØGTE PROJEKT.....	14
<i>Husdyrbrugets beliggenhed.....</i>	<i>14</i>
<i>Stalde og produktioner.....</i>	<i>15</i>
<i>Gødningsproduktion og opbevaring</i>	<i>17</i>
<i>BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget.....</i>	<i>17</i>
<i>Affald</i>	<i>18</i>
<i>Spildevand / overfladevand.....</i>	<i>19</i>
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.....	19
<i>Lugt.....</i>	<i>20</i>
<i>Støj, støv, rystelser og transport.....</i>	<i>22</i>
<i>Fluer og skadedyr</i>	<i>24</i>
<i>Landskab og kulturmiljø</i>	<i>24</i>
<i>Egenkontrol, driftsforstyrrelser og uheld.....</i>	<i>25</i>
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – NATURMÆSSIGE FORHOLD.....	27
<i>Anlæggets nærhed til Kategori 1- og 2-natur</i>	<i>28</i>
<i>Ammoniakdeposition fra anlægget på naturområdet</i>	<i>28</i>
<i>Ammoniakpåvirkning af Kategori 1- og 2-natur.....</i>	<i>29</i>
<i>Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder Kategori 1-natur</i>	<i>29</i>
<i>Påvirkning af arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, herunder kategori 3-natur</i>	<i>29</i>
<i>Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede)</i>	<i>31</i>
BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	33
OPHØR.....	33
SAMLET VURDERING	33
BILAG	34

Indledning

Husbruget på Lamborgvej 18, 7200 Grindsted, er et landbrug med tilladelse til malkekvæg med opdræt.

Der ansøges om en miljøtilladelse efter § 16 b til det eksisterende produktionsareal. Ansøger ønsker desuden at etablere en ny gyllebeholder på 5.000 m³ på ejendommen. Ansøgningen er indsendt via det digitale ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk og er modtaget ved Billund Kommune den 3. september 2021.

Ammoniakemissionen fra det samlede husdyrbrug i den ansøgte drift er mindre end 3.500 kg NH₃-N pr. år. Husdyrbruget er derfor ikke omfattet af godkendelsesbestemmelserne i Husdyrbruglovens¹ § 16 a, men af tilladelsesbestemmelserne i lovens § 16 b. Billund Kommune har derfor udarbejdet en tilladelse i henhold til § 16 b, stk. 1, i Husdyrbrugloven, idet lovens bestemmelser om tilladelse efter § 16 får virkning, når et husdyrbrug foretager en etablering, udvidelse eller ændring af produktionsarealet.

Tilladelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for Lamborgvej 18, 7200 Grindsted i Billund Kommune. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget, herunder de ansøgte ændringer, kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt resourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelsen af tilladelsen, har Billund Kommune lavet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af husdyrbruget. Vurderingen omfatter i overensstemmelse med § 34 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner baggrund for afgørelsen om tilladelse, herunder de stillede vilkår. Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering fremgår af det nedenstående.

Ejendoms- og virksomhedsoplysninger

Afgørelsen vedrører landbruget på Lamborgvej 18, 7200 Grindsted, ejendoms-nr. 5300005838, *matrikel nr. 7d, Urup By, Grindsted*. Bedriftens CVR-nr. er 28054548. Landbruget ejes og drives af Huibert van Dorp, Agersnapvej 18, 6870 Ølgod.

Høring af udkast til tilladelse

Dette udkast til tilladelse har i overensstemmelse med Husdyrbruglovens § 56, stk. 1, været sendt i høring i 2 uger, hvor ansøger og øvrige parter i sagen har haft mulighed for at komme med bemærkninger til projektet.

Udkastet blev sendt til:

Huibert van Dorp, Agersnapvej 18, 6870 Ølgod.

¹ LBK nr. 520 af 01/05/2019. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² BEK nr. 2225 af 27/11/2021. Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Med kopi til:

Konsulent Nina Laudal Jensen, nlj@sagro.dk

Naboer:

Lamborgvej 27, 7200 Grindsted

Lamborgvej 26 7200 Grindsted

Lamborgvej 22 7200 Grindsted

Nygårdsvej 9, 7200 Grindsted

Urupvej 10, 7200 Grindsted

Urupvej 12,1 7200 Grindsted

Lamborgvej 18, 7200 Grindsted

Ejendommens driftsbygninger ligger ca. 2,5 km fra kommuneskel til øvrige nabokommuner. Da der heller ikke vurderes at være andre eksterne myndigheder, som berøres af sagen, har Billund Kommune ikke sendt udkastet til øvrige eksterne berørte myndigheder efter reglerne i § 59 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Der er ikke foretaget høring af ejere af øvrige nabomatrikler, idet afgørelsen vurderes at være af underordnet betydning for disse.

Billund Kommune har ikke modtaget bemærkninger indenfor høringsperioden.

Tilladelse til kvægproduktion på Lamborgvej 18

På ejendommen Lamborgvej 18 er der på nuværende tidspunkt tilladelse til en malkekvægsbesætning med opdræt.

Billund Kommune modtog den 3. september 2021 en ansøgning om tilladelse til etablering af Flexgruppe: *Alle kvæg* på sammenlagt 1.200 m² produktionsareal sengestald med spalter og Flexgruppe: *Alle kvæg, dybstrøelse* på 43 m² produktionsareal som dybstrøelse. Der sker ingen udvidelse af produktionsarealet. Derudover søges der om ny gyllebeholder på 5.000 m³.

Med denne miljøtilladelse giver Billund Kommune tilladelse til det ansøgte. Tilladelsen meddeles efter § 16 b, stk. 1 i Husdyrbrugloven, idet Billund Kommune vurderer at:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Anlæg og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen, i nedenstående miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Afgørelsens omfang og forudsætninger

Tilladelsen omfatter de ansøgte aktiviteter på Lamborgvej 18, 7200 Grindsted. Ud over ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk har kommunen modtaget en miljøteknisk beskrivelse af de faktiske forhold på ejendommen og det ansøgte projekt.

I det omfang andet ikke er nævnt i afgørelsen, er den meddelt på baggrund af de oplysninger, som kommunen har modtaget i forbindelse med sagen, hvorfor afgørelsen hviler herpå.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrbrugloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt, herunder byggetilladelser, tilladelser iht. Spildevandsbekendtgørelsen³ samt tilladelse til etablering af ny indkørsel til gyllebeholder.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler heri kan være en skærpelse af dens tilladelses vilkår.

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt eller tilladt i henhold til Husdyrbrugloven. Udvidelser og ændringer skal anmeldes til Billund Kommune, som skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny godkendelse/tilladelse, eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne tilladelse.

³ BEK. nr. 1393 af 21/06/2021. Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4

Ikke-teknisk resumé

Indledning

Landbruget på Lamborgvej 18, 7200 Grindsted, søger om tilladelse til det eksisterende produktionsareal i eksisterende bygninger. Derudover søges der om en ny gyllebeholder.

Den ansøgte fremtidige indretning og drift af husdyrbruget skal efter den nugældende Husdyrbruglov baseres på størrelsen af staldarealerne. Der søges om miljøtilladelse til i alt 1.243 m² produktionsareal.

Billund Kommune har ud fra de oplyste miljøpåvirkninger foretaget en vurdering af, om påvirkningerne af miljø og omgivelser er acceptable i forhold til de krav, der normalt stilles i lovgivningen. Et resumé heraf kan ses nedenfor.

Afstandsforhold

Husdyrbruget er placeret i landzone (se bilag 1). Den korteste afstand fra husdyrbrugets stalde til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Lamborgvej 22) er ca. 65 meter. Den korteste afstand fra husdyrbrugets stalde til nærmeste samlede bebyggelse (Urup) er ca. 950 meter, og nærmeste byzone er Grindsted, der ligger ca. 4.250 meter væk.

For nye husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg eller ændringer i eksisterende anlæg, der medfører forøget forurening, er der i Husdyrbrugloven og Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁴ krav om minimumsafstande til en række forureningsfølsomme omgivelser.

De ansøgte produktionsarealer (stalde og gødningsopbevaringsanlæg) overholder afstandskravene til følsomme omgivelser. Bortset fra afstand til en vandboring på ejendommen.

Anlæg, besætning og gødning

Der ansøges om tilladelse til etablering af Flexgruppe: *Alle kvæg* på sammenlagt 1.200 m² produktionsareal (staldarealet hvor dyrene opholder sig) sengestald med spalter og Flexgruppe: *Alle kvæg, dybstrøelse* på 43 m² produktionsareal som dybstrøelse. Flexgrupper giver mulighed for mere fleksibilitet i forholdet mellem antallet af køer og opdræt på ejendommen.

Der foretages ikke ændringer eller udvidelse af produktionsarealet. Der søges om ny gyllebeholder på 5.000 m³ placeret ca. 230 meter NV for staldanlægget. I forbindelse med gyllebeholderen etableres der en ny indkørsel.

Husdyrbrugets indretning kan ses i bilag 2. Den nye gyllebeholder fremgår af bilag 4.

Lugt, støv, fluer, støj, rystelser og lys

I ansøgningssystemet er det beregnet, at husdyrbruget kan overholde reglerne om lugtgeneafstand til nærmeste boliger, til nærmeste samlede bebyggelse, og til nærmeste byzone. I lovgivningen er der ikke opstillet geneniveauer for lugt over-

⁴ BEK nr. 2243 af 29/11/2021. Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning

for landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Billund Kommune har vurderet, at udvidelserne ikke vil medføre væsentlige ændringer i husdyrbrugets frembringelse af lugt, støv, fluer eller støj, og at husdyrbruget på Lamborgvej 18 vil kunne drives uden væsentlige påvirkninger i omgivelserne.

I denne tilladelse er der stillet vilkår med støjgrænser, og der er krav om, at virksomheden ikke må medføre væsentlige gener fra lugt, fluer, støv eller støj. I forhold til lys, er der stillet krav om, at husdyrbruget ikke må give anledning til gener i omgivelserne, som kommunen vurderer, er væsentlige.

Landskab m.v.

Ejendommen ligger i et område, der i Billund Kommunes Kommuneplan 2017-29 er udpeget til særligt værdifuldt landbrugsområde samt større uforstyrret landskab. Det eneste nybyggeri er en gyllebeholder, som placeres 250 meter fra ejendommens driftsbygninger. Det ansøgte vurderes ikke at være i strid med udpegningerne.

Herudover ligger ejendommen ikke i områder, som i henhold til kortlægningen i Danmarks Miljøportal er omfattet af fredninger eller bygge- og beskyttelseslinjer.

Natur

Nærmeste Natura 2000 område er *Hedeområder ved Store. Råbjerg* ca. 12 km øst for ejendommen. Inden for en radius af 1.000 meter fra ejendommen ligger flere naturområder, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, se bilag 3.

Der er i ansøgningen foretaget beregninger af, hvilken påvirkning fordampningen af ammoniak fra stalde og gødningsopbevaring medfører på natur. Beregningerne viser, at der ikke sker væsentlige påvirkninger.

Kommunen kan konstatere, at ammoniakpåvirkningerne i den omgivende natur overholder de generelle beskyttelsesniveauer, der er fastsat i reglerne, og det er kommunens vurdering, at husdyrbruget ikke medfører, at der skal stilles særlige krav til ammoniakfordampningen.

Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til etablering og drift af husdyrbruget med de ansøgte udvidelser og ændringer, idet husdyrbruget under overholdelse af de fastsatte vilkår, ikke indebærer væsentlig indvirkning på miljøet.

Med venlig hilsen

Peter Nissen
Miljøsagsbehandler
Billund Kommune

Vilkår

Tilladelsen meddeles på nedenstående vilkår, som gælder for husdyrbrugets fremtidige anlæg og drift.

Indretning og drift

1. Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med den miljøtekniske beskrivelse og de fastsatte vilkår.
2. Vilkår vedr. drift skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
3. Ændring af ejerforhold eller ansvar for driften skal meddeles Billund Kommune senest 1 måned efter ændringen.

Anlæg og produktion

4. Husdyrbruget skal indrettes med de stalde, staldsystemer og produktioner, der er anført i tilladelsens tabel 1 under ansøgt drift. (jf. afsnittet "Stalde og produktioner") og som gengivet herunder.

Staldnavn (se tegning i bilag 2)	Bygningsareal, m ²	Dyre- og staldkategori	Produktionsareal, m ²
1. Kostald	1.667	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) - eksisterende Flexgruppe: Alle kvæg, Dybstrøelse - eksisterende	1.200 43
I alt			1.243

5. Omkring den nye gyllebeholder skal etableres en visuelt afskærmende beplantning, som med tiden vil dække gyllebeholderens fremtoning i landskabet. Beplantningen skal etableres som vist i bilag 4. Senest den 31. december året efter etablering af gyllebeholderen, skal beplantningen være etableret. Beplantningen skal bestå af hjemmehørende arter af buske og træer, og den skal plantes i 3 rækker. Beplantningen skal vedligeholdes i nødvendigt omfang, herunder ved eventuel gentilplantning.

Gødningsopbevaring og håndtering

6. Pumpning af gylle til og fra gyllebeholderen skal foregå under opsyn.

Affald

7. Husdyrbrugets affald skal håndteres og opbevares sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.
8. Farligt affald skal opbevares i tætte, lukkede beholdere, der er mærkede, så det tydeligt fremgår, hvad de indeholder. Beholderne skal opbevares under tag og være beskyttet mod vejrlig. Oplagspladsen skal have en tæt belægning og være indrettet således, at spild kan holdes inden for et afgrænset område uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand eller kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares.

Spildevand /overfladevand

9. Overfladevand fra arealer, hvor der kan ske spild med forurenende foder eller gødning eller opstå anden forurening, må ikke afledes til dræn, vandløb eller nedsivning. Afledningen af ejendommens overfladevand må ikke udvides, inden kommunen har meddelt særskilt tilladelse hertil.

Lugt

10. Husdyrbruget må ikke give anledning til lugtpåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig. Der skal til stadighed oprettholdes en god staldhygiejne. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtfrembringelse begrænses mest muligt.
11. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at ejendommen giver anledning til væsentlig lugtpåvirkning, skal ejendommen foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrproduktionens anlægs- og driftsmæssige kilder til lugtfrembringelse og i nødvendigt omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om sagkyndig undersøgelse, skal myndigheden tilsendes den sagkyndiges redegørelse med anbefalede lugtreducerende tiltag, samt en tids- og handlingsplan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.

Støj og vibrationer

12. Virksomheden skal planlægge flest mulige støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særlig agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden (kl. 22.00 – 07.00).
13. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau, ved omliggende beboelse og deres udendørs opholdsarealer, må maksimalt udgøre følgende værdier:

Dagtimer			Midlingstid
Mandag-fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB (A)	8 timer
	kl. 18.00 - 22.00	45 dB (A)	1 time
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB (A)	7 timer
	kl. 14.00 - 22.00	45 dB (A)	4 timer
Søn - og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB (A)	8 timer
Alle dage*	kl. 22.00 – 07.00	40 dB (A)	½ time

*Støjens spidsværdi må om natten (kl. 22.00 - 07.00) ikke overstige 55 dB (A).

14. Husdyrbruget må ikke medføre påvirkninger i omgivelserne med lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

Til - og frakørsel

15. Virksomheden skal planlægge mest mulig transport afviklet i dagperioden. Det årlige kørselsbehov må ikke udvides væsentligt i forhold til det, der er angivet for ansøgt drift i de tekniske beskrivelser.
16. Udstyr, der anvendes til transport og udkørsel af husdyrgødning, skal ved udkørsel til offentlig vej være tæt og renholdt i et omfang, så spild undgås.
17. Tilkørselsveje og arealer omkring bygningerne, siloerne og gyllebeholder m.m. skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.
18. Evt. spild skal fjernes efter arbejdets afslutning og/eller samme dag ved arbejdstids ophør.

Støv

19. Husdyrbruget må ikke give anledning til støvpåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig. I tørre perioder, hvor transport kan give gener ved beboelser, institutioner m.v., skal virksomheden i nødvendigt omfang tilrettelægge arbejdets udførelse med henblik på at begrænse støvpåvirkning fra transport, herunder om nødvendigt ved anvendelse af støvdæmpende foranstaltninger eller ved indstilling af transporterne under ugunstige vindforhold.

Skadedyrsbekæmpelse

20. Husdyrbruget må ikke give anledning til fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige.

Lys

21. Husdyrbruget må ikke give anledning til lyspåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig.

Driftsforstyrrelser og uheld

22. Husdyrbruget skal til enhver tid have en opdateret beredskabsplan, som skal opbevares centralt i ejendommens driftsbygninger. Beredskabsplanen skal redegøre for, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

23. Olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.
24. Påfyldningspumper og slanger skal holdes i en sådan tilstand, at de ikke giver anledning til spild. Påfyldning af brændstof på traktorer og andre landbrugsmaskiner skal ske på en plads, der er indrettet på en sådan måde, at evt. spild ikke medfører risiko for forurening af jord, grundvand, overfladevand og afløbssystemer. Eventuelt spildt brændstof skal opsamles med det samme. Tankpistol må ikke kunne fastlåses i åben stilling under påfyldning, medmindre pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.
25. Ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet, skal virksomheden straks foretage alarmering af alarmcentralen på telefon nr. 112.

Tilsyn og kontrol/Egenkontrol

26. Såfremt tilsynsmyndigheden modtager støjklager over husdyrbrugets drift og produktion, er husdyrbruget på tilsynsmyndighedens anmodning forpligtet til at føre følgende egenkontrol:

For egen regning skal husdyrbruget dokumentere, at de stillede støjkrav er overholdt. Dokumentation kan maksimalt kræves én gang pr. år, hvis støjgrænserne er overholdt. Målinger/beregninger skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" i henhold til gældende lovgivning, og skal udføres af et laboratorium eller en person, som er godkendt til dette af Miljøstyrelsen.

Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på maksimalt ± 3 dB(A).

Resultaterne af målinger og beregninger skal være afleveret til tilsynsmyndigheden senest 3 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat anmodning herom.

Ophør

27. Ved ophør af bedriften skal stalde mv. tømmes og rengøres. Gødningsrester og spildevand skal bortskaffes efter gældende regler. Alt affald skal bortskaffes i overensstemmelse med ovenstående vilkår for affaldsbortskaffelse.

Tilladelsens udnyttelse og varighed

I henhold til Husdyrbruglovens § 59 a bortfalder en godkendelse eller en tilladelse efter §§ 16 a eller 16 b, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter at godkendelsen eller tilladelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen eller tilladelsen for denne del. En godkendelse eller tilladelse anses iht. § 54 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri, anses en

godkendelse eller tilladelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

Herefter gælder, at hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen eller tilladelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Tilsynsmyndigheden kan ved revurdering efter Husdyrbruglovens § 41 ændre vilkårene i en godkendelse eller tilladelse ved påbud, jf. lovens § 39. Vilkaerne for godkendte eller tilladte forhold kan dog tidligst ændres, når der er forløbet 8 år efter, at de er blevet godkendt eller tilladt.

Offentliggørelse mv.

Endelig afgørelse om miljøtilladelse annonceres den 12.01 2022 på Billund Kommunes hjemmeside samt den 18.01.2022 i Billund Ugeavis og Ugeavisen Grindsted.

Afgørelsen sendes til:

Huibert van Dorp, Agersnapvej 18, 6970 Ølgod

Med kopi til:

Konsulent Nina Laudal Jensen, nlj@sagro.dk

Øvrige:

Sundhedsstyrelsen, syd@sst.dk

Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, ved Niels Barslund,
nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@aeraadet.dk

Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskeren.dk, hereford@bbsyd.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dnbillund-sager@dn.dk

Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk

Dansk Ornitologisk Forening (DOF) natur@dof.dk

DOF lokalafdeling, billund@dof.dk

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse om tilladelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klageberettigede fremgår af § 84 – 88 i Husdyrbrugloven. Klagen skal være indgivet senest onsdag d. 9 februar 2022.

Du klager via Klageportalen, der ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Vejledning om, hvordan man skal logge på og anvende Klageportalen, kan findes på naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/, samt på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til kommunen. Når du klager som privatperson, skal du betale et gebyr på kr. 900, mens gebyret er 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen (det vil sige, at du har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen).

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til kommunen. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En eventuel klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Udnyttelse af afgørelsen inden klagefristens udløb sker på egen risiko.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder, eller - hvis sagen påklages - inden 6 måneder efter, at endelig afgørelse foreligger.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt danner baggrund for afgørelsen om tilladelse til husdyrbruget på Lamborgvej 18, 7200 Grindsted.

Hensigten med den miljøtekniske beskrivelse og vurdering er at undersøge, om ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen i forbindelse med den ansøgte etablering, samt om etableringen kan medføre, at husdyrbruget påvirker omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering beskriver og vurderer de miljøpåvirkninger af omgivelserne, som husdyrbruget inklusiv den ansøgte udvidelse giver anledning til. Miljø skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er indeholdt i Husdyrbrugloven, Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens digitale vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt

På vegne af husdyrbruget har konsulent Nina Laudal Jensen, Sagro, indsendt ansøgning om miljøtilladelse til kvægproduktionen på Lamborgvej 18, idet der ønskes tilladelse til produktionsareal i stedet for regulering af antal dyr. Derudover søges der om en ny gyllebeholder.

Der er ansøgt om tilladelse efter Husdyrbruglovens § 16 b, stk. 1, via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk.

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering er foretaget med baggrund i det indsendte ansøgningmateriale.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget er placeret i landzone (se bilag 1). Den korteste afstand fra husdyrbrugets stalde til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Lamborgvej 22) er ca. 65 meter. Den korteste afstand fra husdyrbrugets stalde til nærmeste samlede bebyggelse (Urup) er ca. 950 meter, og nærmeste byzone er Grindsted, der ligger ca. 4.250 meter væk.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 6 ikke tilladt:

- 1) i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,

- 2) i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- 3) i en afstand mindre end 50 m fra de i nr. 1 og 2 nævnte områder eller
- 4) i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 8 ikke tilladt inden for følgende afstande:

- 1) 25 m til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.
- 2) 50 m til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning.
- 3) 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m².
- 4) 15 m til offentlig vej og privat fællesvej.
- 5) 25 m til levnedsmiddelvirksomhed.
- 6) 15 m til beboelse på samme ejendom.
- 7) 30 m til naboskel.

Ved etablering af gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning på husdyrbrug skal der desuden være mindst 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m².

Der ligger en boring indenfor 25 meter fra en eksisterende staldbygning.

Eksisterende byggeri, der ikke ændrer anvendelse, er ikke omfattet af afstandskravene.

Kommunens vurdering

Det er Billund Kommunes vurdering, at Husdyrbruglovens afstandskrav kan overholdes, og at ejendommens placeringsforhold ikke vil medføre nogen væsentlig øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne.

Afstandskravet på 25 meter til privat vandboring er ikke overholdt. Da der er tale om en eksisterende staldbygning som ikke ændrer anvendelse, vurderes det ikke at kræve dispensation.

Stalde og produktioner

Tilladelsen meddeles på baggrund af forureningspåvirkninger, som beregnes ud fra de ansøgte staldarealer og dyregrupper. Hensigten er, at virksomheden efterfølgende kan foretage en række ændringer indenfor de tilladte forureningsmæssige rammer, uden at dette kræver en ny tilladelse.

Der ansøges om tilladelse til etablering af Flexgruppe: *Alle kvæg* på sammenlagt 1.200 m² produktionsareal (staldarealet hvor dyrene opholder sig) sengestald med spalter og Flexgruppe: *Alle kvæg, dybstrøelse* på 43 m² produktionsareal som dybstrøelse. Flexgrupper giver mulighed for mere fleksibilitet i forholdet mellem antallet af køer og opdræt på ejendommen.

Der foretages ikke ændringer eller udvidelse af produktionsarealet. Der søges om ny gyllebeholder på 5.000 m³ placeret på ejendommens mark ca. 230 meter NV for staldanlægget.

En flexgruppe er en kombination af flere specifikke dyretyper og staldsystemer, som kan vælges, hvis man som ansøger ønsker fleksibilitet i sin godkendelse eller tilladelse til at kunne skifte mellem forskellige dyretyper uden at skulle forny sin godkendelse/tilladelse. Når der ansøges om flexgruppe, bliver påvirkninger beregnet efter "worst case", dvs. i beregning af emissioner af ammoniak og lugt vil der blive beregnet med faktorerne fra den af de specifikke dyretyper og staldsystemer, der indgår i gruppen, og som har den højeste emission.

Husdyrbrugets fremtidige indretning er vist i bilag 2. I nedenstående tabel fremgår stalde og dyrehold, som disse er oplyst i det digitale ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk.

Staldnavn (se tegning i bilag 2)	Bygningsareal, m ²	Dyre- og staldkategori	Produktionsareal, m ²
Ansøgt drift			
1. Kostald	1.667	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) - eksisterende Flexgruppe: Alle kvæg, Dybstrøelse - eksisterende	1.200 43
I alt			1.243
Nudrift			
1. Kostald	1.667	Malkekøer, kvier og stude; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) Malkekøer, kvier og stude; Dybstrøelse	1.200 43
I alt			1.243
8 års drift			
1. Kostald	1.667	Malkekøer, kvier og stude; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) Malkekøer, kvier og stude; Dybstrøelse	1.200 43
2. Kviestald Bygningen nedrevet	1000	Malkekøer, kvier og stude; Dybstrøelse Malkekøer, kvier og stude; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	60 700
3. Småkalvestald Bygningen nedrevet	356	Kalve (under 6 mdr.) Dybstrøelse	50
I alt			2.053

Tabel 1: Stalde og produktioner

Produktionsareal er i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen defineret til alene at omfatte det areal, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, det vil sige areal, hvor dyrene kan stå, gå, ligge m.v., i fast placerede husdyranlæg, herunder stalde og andre bygninger, indretninger m.v. med fast bund eller lignende.

Servicerum, gangarealer m.v., og stiadskillelser, arealer med nakkebomme, foderautomater, krybber, foderborde m.v., hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for gødningsafsætning, medregnes sædvanligvis ikke.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ansøgers opgørelser af produktionsarealerne er udført korrekt.

Indretning og drift af staldanlæg skal ske iht. Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler. Bekendtgørelsens indretnings- og driftskrav har direkte regulerende virkning overfor husdyrbruget, hvorfor kravene ikke skal optages som vilkår i tilladelser.

Der fastsættes vilkår, som tillader de ansøgte stalde og staldsystemer, som disse er vist i ansøgt drift i tabel 1.

Gødningsproduktion og opbevaring

På ejendommen er der en gyllebeholder på 1.420 m³ (bygning 4, jf. bilag 2). Der ansøges om en ny gyllebeholder på 5.000 m³ (bygning 5, jf. bilag 2).

Husdyrbrugets indretning kan ses i bilag 2.

Kommunens vurdering

Der er i IT ansøgningen beregnet på emission fra gødningslagre.

Indretning og drift af gyllebeholdere reguleres via generelle regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Kommunen finder den generelle regulering tilstrækkelig, og der vurderes ikke behov for yderligere regulering via vilkår i denne godkendelse.

BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget

Ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager), i henhold til § 25 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

I Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af det BAT-betingede maksimale emissionsniveau, som viser at stalde og gødningsoplag på Lamborgvej 18 maksimalt må være på 2.071 kg NH₃-N/år. Det er desuden beregnet, at den faktiske emission fra husdyrbruget er på 2.071 kg NH₃-N/år.

Fravalg af BAT

Ansøger oplyser, at der ikke er taget stilling til fravalg af BAT, idet BAT-emissionskravet er overholdt.

Kommunens vurdering

Det er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet, at den ansøgte produktion på Lamborgvej 18 overholder vejledende BAT krav. Der er beregnet ud fra det oplyste produktionsareal med de nævnte dyrekategorier.

Kommunen stiller vilkår, der fastholder forudsætningerne for beregningerne.

De øvrige forhold omkring indretning og drift, som har betydning for husdyrbrugets ammoniakemissioner, er vurderet og vilkårsreguleret i ovenstående afsnit "Stalde og produktion" og "Gødningsproduktion og -opbevaring".

Affald

Ansøger oplyser følgende om husdyrbrugets affaldsmængder samt håndteringen af affaldet:

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Billund Kommune. Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i maskinhuset og afleveres på den kommunale modtagestation løbende.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, elsparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i maskinhus. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af dieselolie og smøreolie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet.

Dieselolien opbevares i maskinhuset i overjordisk tank på 1.200 liter fra 2017.

Smøreolie anvendes til traktorer og maskiner, og opbevares i 200 liter tromler i maskinhuset. Olieaffald afleveres på den kommunale modtagestation eller afhentes af godkendt firma.

Kemikalier

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af pesticider og rengøringsmidler. Det er minimalt, hvad der anvendes af rengøringsmidler. Ved vask af stalde anvendes iblødsætning og højtryksrensere. Andre former for kemikalier, der er klassificerede og mærket som giftige eller meget giftige, opbevares i aflåst kemikalierum i maskinhuset. Nødvendige rengøringsmidler/kemikalier bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres, så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Pesticider

Pesticider opbevares i aflåst kemikalierum i maskinhuset. Påfyldning af sprøjten sker så der ikke er risiko for tilbageløb til vandforsyningen. Nødvendige pesticider bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er pesticidaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres, så et pesticid, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Medicin

Dyrlægen udskriver den nødvendige medicin. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres til dyrlæge eller på kommunal genbrugsstation.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at den beskrevne affaldshåndtering er tilstrækkelig. Der stilles et generelt vilkår vedrørende opbevaring af farligt affald, og om at husdyrbrugets affald skal håndteres og opbevares sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

Håndtering af døde dyr er reguleret direkte ved en særskilt bekendtgørelse.

Spildevand / overfladevand

Om håndtering af spildevand oplyser ansøger:

Vand fra plansiloerne afledes til en samlebrønd på 26 m³, hvorfra det pumpes til udsprinkling på arealer eller ledes til gyllebeholder.

Tagvand ledes via rør til Urup Bæk.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening. Særligt for udsprinkling af overfladevand fra plansiloanlæg findes et byggeblad, som giver anvisning for dimensionering og benyttelse. Det er ansøgers ansvar, at anlægget etableres og drives forsvarligt.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor mange dyr, der er på ejendommen, og hvilken art, der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener med fluer og andre skadedyr.

Kommunen skal i henhold til § 34 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse eller tilladelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- landskabelige værdier,
- jord, grundvand og overfladevand og
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Derudover skal kommunen vurdere påvirkningerne på natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning. Dis-

se forhold behandles nedenfor i afsnittet om projektets påvirkninger af omgivelserne for så vidt angår de naturmæssige forhold.

Lugt

Lugt stammer primært fra stalde. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med opbevaring af ensilage og gødning samt udbringning af husdyrgødning.

I henhold til § 31 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal følgende geneniveauer for lugt overholdes ved etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug:

Kategori	Beskrivelse	Geneniveau*
A: Byzone	I et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	5 OU _E /m ³ og 1 LE/m ³
B: Samlet bebyggelse	I et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften (samlet bebyggelse)	7 OU _E /m ³ og 3 LE/M ³
C. Enkeltbolig uden landbrugspligt	Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.	15 OU _E /m ³ og 10 LE/m ³

Tabel 2. Lugtgrænser jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31

*De anførte geneniveauer udtrykker, at der accepteres en større lugtpåvirkning ved enkeltboliger i det åbne land, end i byzone og samlet bebyggelse.

I lovgivningen er der ikke opstillet geneniveauer for lugt overfor landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Lugtgener fra staldanlæg vurderes på grundlag af beregninger i ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk, hhv. ny beregningsmodel for lugt og "Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde", udgivet af Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne, maj 2002. Vurderingen tager udgangspunkt i den længste geneafstand beregnet efter de to modeller.

Geneafstanden for lugt beskriver den afstand fra stalden, hvor der kan forekomme så meget staldlugt, at det karakteriseres som "væsentlige lugtgener". Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt, jf. ovenstående tabel 2.

Resultatet af lugtberegningerne for Lamborgvej 18 ved de følsomme områdetyper fremgår af nedenstående tabel 3.

Områdetype	Beregnet geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand*
A: Byzone	196,3 m	4.291 m
B: Samlet bebyggelse	110,3 m	955 m
C: Enkeltbolig uden landbrugspligt	62,1 m	146,8 m

Tabel 3. Resultater af lugtberegninger

*Afstand fra lugtcentrum af staldbygningerne.

Kommunens vurdering

Beregningerne viser, at geneafstanden til alle tre områdetyper er overholdt. Som grundlag for beregningerne er det anført, at der ikke er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltboliger uden landbrugspligt eller indenfor en afstand af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone. På den baggrund er der ikke indregnet tillæg til geneafstandene. Kumulation med lugt fra andre husdyrbrug kan maksimalt medføre et tillæg til geneafstanden på 20 %.

I beregningerne for Lamborgvej 18 er det dog uden betydning, om der indregnes tillæg, idet den vægtede gennemsnitsafstand under alle omstændigheder udgør mere end 120 % af geneafstanden.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad så man normalt ikke vil karakterisere det som generende. I betragtning af afstandene til omliggende ejendomme vurderes det, at anlæggene kan drives, uden at det vil give anledning til væsentlig lugtpåvirkning i omgivelserne. Foruden beregningerne er vurderingen også baseret på, at der er tale om en lille produktion, ligesom der ikke er opbevaring af husdyrgødning på husdyrbruget.

Ud over geneafstanden, anvendes i lovgivningens regi begrebet lugtkonsekvensområde, som breder sig ud over et større område omkring husdyrbruget end geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er et beregningsmæssigt område omkring centrum for husdyrbrugets produktionsanlæg, om hvilken Natur- og Miljøklagenævnet i flere afgørelser anfører, at det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt i det væsentlige kan observeres. Natur- og Miljøklagenævnet har på den baggrund vurderet, at beboelse indenfor lugtkonsekvensområdet skal betragtes som omfattede af lovens høringsregler, selvom sådan beboelse eventuelt ligger udenfor geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er for det ansøgte husdyrbrug beregnet til 227 meter.

Der fastsættes vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til lugtpåvirkninger, som miljømyndigheden finder, er væsentlige. Samtidig stilles der vilkår om, at kommunen kan kræve en redegørelse, hvis det skønnes, at husdyrbruget giver anledning til væsentlige lugtgener.

Støj, støv, rystelser og transport

Ansøger oplyser flg. vedr. støj:

Der forventes ikke særlige støjgener i forbindelse med den daglige drift på ejendommen.

Stalden er med naturlig ventilation. Der er således ikke støj fra ventilationsanlæg. Foder blandes ved plansiloer fra ca. kl. 8.00-10.00 hver dag.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder. De fleste transporter er med husdyrgødning og afgrøder. Derfor er belastningen af antallet af transporter i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Ansøger oplyser flg. vedr. støv:

Der er ingen væsentlige støvgener i forbindelse med den daglige drift på ejendommen.

Der kan være lidt støvgener i forbindelse med strøning af sengebåse og dybstrøelsesarealer, men dette er begrænset til inde i selve staldene.

Der kan også opstå støv ved levering af foder. Dette er dog af meget kort varighed og kun indenfor ejendommens egen matrikel.

Sidst kan der opstå støv ved transporter til og fra ejendommen. Der er ingen nabobeboelser i umiddelbar nærhed af ejendommens indkørsler, og der er skærmende beplantning mellem indkørslerne og de nærmeste naboer. Til- og frakørsler til ejendommen forventes derfor ikke at udgøre en støvgene for de omkringboende.

Ansøger oplyser flg. vedr. rystelser:

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor, og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang, der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Ansøger oplyser flg. vedr. transporter:

Til ejendommen er der to indkørsler. Det er primært den østligste indkørsel, der anvendes i forbindelse med driften. Den vestligste er indkørslen til stuehuset.

Herudover forstærkes en eksisterende overkørsel ved den nye gyllebeholder, og der etableres herudover en ny indkørsel ved gyllebeholderen

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder.

Type	Antal/år Før	Antal/år Efter	Kommentarer
Indkøbt foder	6	6	
Brændstof	4	4	
Husdyrgødning	90	190	30 m ³ pr. vogn
Husdyr til/fra ejendommen	12	12	
Grovfoder	110	110	
Døde dyr	5	5	
Affald	6	6	
Øvrige	52	52	
Samlet antal transporter	468	568	

Tabel 4. Antal transporter til og fra ejendommen. En transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

De fleste transporter er med husdyrgødning og afgrøder. Derfor er belastningen af antallet af transporter i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Den nye gyllebeholder ønsket placeret på marken nord for ejendommen. Denne placering vil minimere antallet af transporter forbi de nærmeste naboer. Ud af det samlede antal transporter forventes der at være ca. 150 transporter til den nye gyllebeholder.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget kan drives, uden at dette medfører støjgener. Der stilles vilkår om de maksimalt tilladte støjgrænser.

Det er kommunens vurdering, at transport til og fra ejendommens anlæg kan gennemføres, uden at det vil medføre væsentlig påvirkning af omgivelserne.

Stigningen i antallet af transporter med gylle, vil primært være med lastbil. I det der køres gylle fra biogasanlæg til den nye gyllebeholder.

Der stilles vilkår om transportmængde til og fra ejendommen.

Virksomheden skal planlægge mest mulig transport afviklet i dagsperioden. Det årlige kørselsbehov må ikke udvides væsentligt i forhold til det, der er angivet for ansøgt drift i de tekniske beskrivelser.

Udstyr, der anvendes til transport og udkørsel af husdyrgødning, skal ved udkørsel til offentlig vej være tæt og renholdt i et omfang, så spild undgås.

Tilkørselsveje og arealer omkring bygningerne m.m. skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.

Ved den nye gyllebeholder skal der foretages en forstærkning af den eksisterende overkørsel. Der skal søges en særskilt tilladelse til at udføre denne forstærkning.

Ansøger ønsker desuden at etablere en ny indkørsel til den nye gyllebeholder. Der skal søges tilladelse til etablering af en ny overkørsel ved den nye gyllebeholder. Se bilag 4.

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser flg. vedr. fluer og skadedyr:

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen, foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent

Fluer bekæmpes med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og iht enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Rottebekæmpelse sker via privat sikringsordning.

Kommunens vurdering

Det vurderes, at den beskrevne praksis til bekæmpelse af fluer og rotter er tilstrækkelig til at sikre, at der ikke opstår gener for omgivelserne.

Lys

Ansøger oplyser, at der er natbelysning i stalden. Der er etableret udendørs orienteringslys.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ejendommen kan drives, uden at dette medfører væsentlig lypåvirkning af omgivelserne. Kommunen finder dog, at der bør sikres mulighed for myndighedsmæssigt indgreb heroverfor, hvorfor der fastsættes vilkår om, at virksomheden ikke må give anledning til lypåvirkning, som tilsynsmyndigheden finder væsentlig.

Landskab og kulturmiljø

Husdyrbrugets bygninger er vist i bilag 2.

Ejendommen ligger indenfor et område, der i Kommuneplanen 2017-29 er udpeget som værdifuldt landbrugsområde og større uforstyrret landskab. Derudover ligger ejendommen ikke i områder, som i henhold til kortlægningen i Danmarks Miljøportal er omfattet af fredninger eller bygge- og beskyttelseslinjer.

Kommunens vurdering

Husdyrbruget ligger i landzonen i et område præget af landbrugsejendomme, spredt bebyggelse, arealer i landbrugsdrift og læhegn.

De ansøgte bygnings- og anlægsmæssige udvidelser på Lamborgvej 18, bestående af en ny gyllebeholder, placeres ikke i tilknytning til ejendommens eksisterende bygninger. Gyllebeholderen placeres på marken nordvest for husdyrbrugets driftsbygninger i en afstand på ca. 250 m fra disse.

Denne placering er valgt for at minimere antallet af transporter forbi de nærmeste naboer, og for at give en bedre logistik i forbindelse med udbringning af gylle på ejendommens marker.

Omkring gyllebeholderen etableres der et læhegn. Indkig til gyllebeholderen fra omgivelserne bliver således begrænset.

Ejendommen ligger desuden i et område, der i kommuneplanen er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde. Om særligt værdifulde landbrugsområder fremgår af kommuneplanens retningslinjer, at landbrugets udviklingsmuligheder og investeringsinteresser her skal vægtes højt.

Arealet, hvorpå gyllebeholderen ønskes placeret er ligesom selve husdyrbruget, i kommuneplanen udpeget til større uforstyrret landskab.

For større uforstyrrede landskaber gælder følgende bestemmelser i henhold til den gældende kommuneplan:

De større uforstyrrede landskaber skal som udgangspunkt friholdes for større byggeri og større tekniske anlæg, så områdernes karakter af uforstyrrethed ikke påvirkes.

Større uforstyrrede landskaber defineres som større områder, som i vidt omfang er friholdt for større tekniske anlæg, infrastrukturanlæg som lufthavn, motorvej og jernbane, større råstofindvinding, større bysamfund og væsentlig bymæssig påvirkning i øvrigt samt større ferie- og fritidsanlæg som motorbaner, større skydebaner eller feriecentre. Med større tekniske anlæg er der først og fremmest tale om høje anlæg, der er synlige over større afstande som vindmøller, master, højspændingsanlæg, skorstene m.v.

Tages der ikke hensyn til dette ved den fremtidige placering af store anlæg, mister landskabet afgørende identitet og oplevelsesværdi.

Billund Kommune vurderer følgende:

"Det er vores vurdering, at den ansøgte gylletank ikke kan betragtes som et større anlæg, der vil påvirke områdets karakter af uforstyrrethed.

Desuden vil anlægget blive omkranset af slørende beplantning.

Jeg ser derfor ikke nogen problemer med den valgte placering af gylletanken"

Det er Billund Kommunes vurdering, at det ansøgte på Lamborgvej 18 vil være i overensstemmelse med Billund Kommunes Kommuneplan, og at de stillede vilkår sikrer, at det ansøgte ikke vil ændre oplevelsen af landskabet væsentligt.

Egenkontrol, driftsforstyrrelser og uheld

Ansøger skriver flg. vedr. egenkontrol:

- Gyllepumpning sker altid under opsyn
- Der føres logbog over flydelag
- Der udføres 10-årig beholderkontrol.
- Der føres kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr m.m. efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning)

og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres osv.

Ansøger oplyser flg. vedr. forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger:

"Redegørelse for mulige uheld

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af kemi eller olie. Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.

Minimering af risiko for uheld

Ved spild af olie eller kemikalier og lign. kontaktes alarmcentralen på tlf.: 112. Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at der er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance. Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt. Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.:112. I tilfælde af lækage på gyllebeholderen vil gyllen blive forsøgt opdæmmet med jord, halmballer ol.

Kommunens vurdering

Husdyrbrugets anlæg ligger udenfor områder, der i Danmarks Miljøportal er udpeget som områder med særlige drikkevandsinteresser eller som indvindingsområder og indvindingsoplande.

For at sikre mod forurening fra oplag af kemikalier, samt oplag af olie (oplag ud over oplag reguleret af Olietankbekendtgørelsen⁵), stilles der vilkår om, at olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.

Der stilles desuden vilkår om, at tankning skal ske på et tæt, befæstet areal og således, at spild ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssy-

⁵ BEK nr. 1257 af 27/11/2019. Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines

stemer, og at tankpistol ikke må kunne fastlåses i åben stilling, medmindre pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid skal forefindes en opdateret beredskabsplan for ejendommen, og at denne skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende. Desuden er der stillet vilkår om, at virksomheden skal alarmere alarmcentralen ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet. I forhold til at forebygge forurening fra gyllehåndtering har kommunen vurderet, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler generelt er tilstrækkelige til at sikre mod forurening fra gyllehåndtering. Der stilles derfor alene vilkår om opsyn ved pumpning af gylle.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold

Kommunen skal i henhold til § 34 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse eller tilladelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak, som skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige miljøpåvirkninger af kategori 1-, 2-, og 3-natur:

- Kategori 1-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, der fremgår af bilag 3, pkt. D i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, uanset størrelse, hvis de er beliggende inden for et Natura 2000-område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
- Kategori 2-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Natura 2000-områder, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, i form af
 - a) højmoser,
 - b) lobeliesøer,
 - c) heder, der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
 - d) overdrev, der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
- Kategori 3-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der ikke er omfattet af kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er beliggende uden for Natura 2000-områder, i form af
 - a) heder, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
 - b) moser, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
 - c) overdrev, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
 - d) ammoniakfølsomme skove.

I bekendtgørelsen er der for ovennævnte naturtyper fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniakdepositioner fra husdyrbrug. Af bekendtgørelsen fremgår, at kommunen i særlige tilfælde kan stille vilkår, som rækker udover beskyttelsesniveauet fastsat i bekendtgørelsen.

I henhold til § 7 og § 10 i Habitatbekendtgørelsen⁶ skal kommunens vurdering omfatte en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter.

Anlæggets nærhed til Kategori 1- og 2-natur

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven kan etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug ikke tillades indenfor eller i en afstand på mindre end 10 m til Kategori 1- og 2-natur.

Billund Kommune kan på baggrund af nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk konstatere, at de ansøgte udvidelser og ændringer overholder de krævede afstande.

Ammoniakdeposition fra anlægget på naturområdet

I ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakemissioner, som viser, at projektet har en meremission på 503 kg N/år i forhold til nudrift, og -402 kg N/år i forhold til 8 års-driften. Den samlede emission efter etablering af produktionen bliver på 2.071 kg N/år.

I ansøgningssystemet er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakdeposition i en række naturtyper i et område omkring anlægget. Indhold og resultater af beregningerne er vist i tabel 5 nedenfor, hvor også oplysninger om naturtyperne er opført.

Natur-punkt, jf. bilag 3	Natur-kategori	Naturtype	Afstand fra anlægget (m)	Merbelastning (Kg N/år)	Merbelastning 8 år (Kg N/år)	Totaldeposition (Kg N/år)	Rughed
4	Kategori 1-natur	Hedeomr. St. Råbjerg	12.000	0	0	0	Mk
5	Kategori 2-natur	Hede	2.500	0	0	0	MK
1	3	§ 3 Overdrev	750	0	0	0,1	Mk
2	3	§ 3 Mose, S	727	0	0	0,1	S
3	3	§ 3 Mose, NV	900	0	0	0,1	S
6	-	§3 eng	528	0,1	0	0,2	Bn
7	-	§3 eng	950	0	0	0,1	Bn
8	3	Pot. Følsom skov	750	0	0	0,1	S

Tabel 5. Ammoniakdepositionen i omliggende natur. Bn: Blandet natur med lav bevoksning, V: Vand, S: Skov, MK: Blandet natur med middel bevoksning.

⁶ BEK nr. 2021 af 12/11/2021 – Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

Ruheden i alle oplande mellem anlægget og naturpunkterne er fastlagt til "Landbrug". Billund kommune vurderer, at de valgte ruheder er passende for de faktiske forhold.

Ammoniakpåvirkning af Kategori 1- og 2-natur

Kategori 1-natur er ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, jf. udpegningen i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, punkt D. Afstanden fra Lamborgvej 18 til nærmeste Kategori 1-punkt i internationalt naturbeskyttelsesområde, EF-habitatområde nr. 74, *Hedeområder ved Store. Råbjerg* er ca. 12 km. Der er vurderet på ammoniakdeposition i næste afsnit.

Nærmeste Kategori 2-natur ligger ca. 2,5 km fra nærmeste staldanlæg på Lamborgvej 18. Totaldepositionen af ammoniak fra husdyrbruget må i henhold til § 27 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ikke overstige 1,0 kg N/år i Kategori 2-natur, hvilket overholdes, jf. beregningsresultaterne i ovenstående tabel 5.

På baggrund af en gennemgang af det ansøgte projekt og en sammenstilling med naturområder i nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk kan kommunen konstatere, at bekendtgørelsens generelle beskyttelsesniveauer ikke medfører, at der skal stilles særlige krav til ammoniakfordampningen.

I ovenstående afsnit "Stalde og produktioner" og "Gødningsproduktion og -opbevaring" har kommunen fastsat vilkår, som sikrer, at de i beregningerne forudsatte anlægsindretninger og driftsformer bringes i anvendelse på husdyrbruget.

Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder Kategori 1-natur

Afstanden fra Lamborgvej 18 til nærmeste Kategori 1-punkt i internationalt naturbeskyttelsesområde, EF-habitatområde nr. 74, *Hedeområder ved Store. Råbjerg* er ca. 12 km. *Hedeområder ved Store Råbjerg* er udpeget for at beskytte en række arter og naturtyper. For gælder, at områdets centrale elementer er det store plantageområde, Gyttegård Plantage, og de store hede- og moseområder ved Store Råbjerg, Grene Sande og Præsteflod. Igennem området løber Grene Å, der er en del af Grindsted Å/Varde Å-systemet. Især næringsstofbelastningen fra luften udgør en trussel mod alle de registrerede naturtyper i beskyttelsesområdet. Ligeledes er tilgroning med bjergfyr en trussel.

Der er foretaget depositionsregninger til Natura 2000, som viser en ikke målbar deposition på arealet. Det ansøgte projekt vurderes, grundet afstanden, ikke at få negativ indvirkning på Natura 2000 området.

Det er på ovenstående baggrund Billund Kommunes vurdering, at tilladelse til det aktuelt ansøgte projekt på Lamborgvej 18, grundet afstanden til internationale naturbeskyttelsesområder ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af disse, hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter.

Påvirkning af arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, herunder kategori 3-natur

Om kategori 3-natur fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 29, at kommunen skal vurdere, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition. Der kan dog ikke stilles skrappe krav end 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan endvidere i særlige tilfælde stille krav til den maksimale deposition, jf. § 36, stk. 2

– 5, hvis der er tale om en væsentlig påvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser.

Inden for en radius af 1.000 meter fra ejendommen ligger flere udpegede § 3 arealer. Der er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet merbelastning og totalbelastning til repræsentative punkter omfattet af kategori 3-natur og resultaterne er vist i tabel 5, mens arealernes placering fremgår af bilag 3.

Naturpunkterne 1-3 repræsenterer hver deres § 3 registrerede naturareal. Da merdepositionen på disse Kategori 3-arealer ikke overstiger 1 kg N/ha/år på er det kommunens vurdering, at der ikke vil kunne påvises en biologisk effekt på arealerne.

Naturpunkt 6 og 7 repræsenterer to § 3 enge. Enge er ikke omfattet af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det er kommunens vurdering, at en merbelastning på 0,1 kg N/ha/år ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af engen.

Naturpunkt 8 repræsenterer et område udpeget som potentiel ammoniakfølsom skov.

Der ligger flere småsøer indenfor 1.000 m af ejendommen. Søer er ikke omfattet af beskyttelsesniveauerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Hovedparten af næringsstofflørslen til søer og vandhuller stammer fra afstrømning fra tilstødende arealer. Billund Kommune har ingen gældende retningslinjer for ammoniakdeposition til søer, men forholder sig til, hvorvidt der er tale om søer, der burde behandles jf. reglerne i § 7 i Husdyrloven. Husdyrlovens § 7 omhandler ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger samt brunvandede søer og vandhuller.

Kommunen vurderer, at søerne ikke tilhører disse kategorier. Det er kommunens vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af søerne ved deposition af luftbåren ammoniak.

Kommunens samlede vurdering

Bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniakpåvirkningen er fastsat ud fra bedste videnskabelige viden, som sikrer, at der med overholdelse af dette beskyttelsesniveau ikke vil kunne påvises en biologisk ændring af naturområderne. Da udvidelsen overholder beskyttelsesniveauet for ammoniakdeposition på ammoniakfølsom natur beliggende nærmest ejendommen, er det kommunens vurdering, at beskyttelsesniveauerne, ligeledes er overholdt for øvrig natur i nærområdet.

Samlet set er det Billund Kommunes vurdering efter gennemgang af de repræsentative § 3 områder inden for 1.000 meter fra ejendommen, at der kan meddeles miljøtilladelse til det ansøgte projekt, uden at det i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3 registreret natur med ammoniak.

På ovenstående baggrund, er det kommunens vurdering, at anlæggets ammoniakemission, herunder i forbindelse med andre planer og projekter, ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af de nævnte naturforhold. Kommunen finder

således ikke, at der i den konkrete sag er særlige forhold, som kan begrunde en skærpelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til ammoniakfordampningen.

Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede)

Arter der fremgår af Habitatdirektivets bilag IV, har i henhold til Habitatdirektivets artikel 12⁷ krav på streng beskyttelse, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor.

Bilag IV arter, der kan have levested ved husdyrbruget på Lamborgvej 18, kunne være spidssnudet frø, løgfrø, stor vandsalamander, markfirben, vand-, syd- og langøret flagermus, samt birkemus. Derudover vil odderen sandsynligvis findes i tilknytning til flere af vandløbene i området. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller optaget på rødlisten.

I Billund Kommune er spidssnudet frø almindeligt udbredt. Dertil kommer nogle områder med særlige paddeinteresser udpeget i forbindelse med Ribe Amts Naturkvalitetsplan. I en række vandhuller i disse områder er paddefaunaen særlig rig, og her findes spidssnudet frø, løgfrø og stor vandsalamander. Alle tre arter er på Habitatdirektivets bilag IV, og løgfrøen er desuden rødlistet.

Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*)

Yngler og lever forår og sommer i næringsfattige vandhuller uden fisk og ænder. De voksne individer lever en stor del af året på land, i skove og haver. Arten kan være ret almindelig i vandhuller midt ude på dyrkede marker. Trusler mod stor vandsalamander og årsag til artens tilbagegang er, at vandhullerne forurenes gennem for mange næringsstoffer og derfor gror til, og at der udsættes fisk og ænder i vandhuller.

Udyrkede bræmmer omkring vandhuller kan være med til at sikre, at vandet ikke bliver næringsbelastet, men samtidig er det vigtigt, at beplantning omkring vandhullerne holdes nede, så lys og varme kan nå vandet.

Spidssnudet frø (*Rana arvalis*)

Findes overalt i Danmark, men er gået tilbage i antal. Den yngler i mange forskellige slags vandhuller og lever uden for yngletiden på fugtige steder tæt på vandhullerne. Udover at arten er opført på bilag IV, er arten fredet og med på gulliste 1997.

Spidssnudet frø er gået tilbage på grund af mangel på passende leve- og ynglesteder, da mange vandhuller er blevet fyldt op, groet til eller forurenet, og moser og enge er blevet afvandet. Vandhuller mister også status som egnede levesteder, når der udsættes fisk eller ænder.

Etablering af nye vandhuller samt vedligeholdelse af eksisterende ved at hindre tilgroning vil medvirke til at bevare og øge bestanden af spidssnudet frø.

Løgfrø (*Pelobates fuscus*)

⁷ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer)

Løgfrøen karakteriseres som sårbar, og den samlede bestand i Danmark er gået voldsomt tilbage. Der findes endnu væsentlige bestande i dele af Billund Kommune samt et par andre steder i det tidligere Ribe Amts område. Billund Kommune har derfor en særlig forpligtelse til at sikre løgfrøens levesteder.

Løgfrøen yngler i vandhuller, men findes mest på dyrkede marker hvor den graver sig ned i dagtimerne og kommer frem for at jage om natten. Udover mangel på passende yngleområder er en af truslerne mod løgfrøen, at store landbrugsmaskiner dræber frøerne, når der høstes, pløjes og harves på de marker, hvor dyrene opholder sig. Løgfrøen klarer sig bedst i landskaber, hvor landbruget ikke er så intensivt, eller hvor områderne ikke dyrkes.

Løgfrøen er fredet og findes på Habitatdirektivets bilag IV. Arter der fremgår af direktivets bilag IV, har i henhold til Habitatdirektivets artikel 12 krav på streng beskyttelse, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor.

Odder (*Lutra lutra*)

Odderen forekommer ved vandløb og søer i store dele af Jylland og er bl.a. registreret i Varde Å, Ansager Å og Grindsted Å. Det er derfor nærliggende at tro, at odderen vil være gæst i de vandløb, der ligger nær ejendommen. De største trusler mod odderen er fysisk ødelæggelse og forstyrrelse af yngle- og rasteområder.

Birkemus (*Sicista betulina*)

Birkemus hører til blandt Danmarks mest sjældne pattedyrarter. Arten er fundet i det vestlige Limfjordsområde og i et bælte tværs over Sydjylland fra Esbjerg til Ribe i vest til Vejle og Kolding i øst. Birkemus lever i områder, hvor fugtige arealer såsom enge, vandløbs- og vældområder står i tæt forbindelse med tørre biotoper i form af heder, afgræssede, stejle skrænter, ekstensivt dyrkede marker eller skov. Følgende vurderes at kunne have betydelig skadelig indvirkning på arten: Dræning, opfyldning af vandhuller og væld m.v., samt ødelæggelse af diger, skrænter, overdrevsbakker m.v.

Kommunens vurdering

Der ligger flere § 3 registrerede søer og naturarealer indenfor 1.000 meter af anlægget. I afsnittet ovenfor er der vurderet på ammoniakpåvirkningen i søerne.

Det ansøgte byggeri har ingen direkte fysisk indflydelse på § 3 søerne i området. En tilladelse til projektet vil heller ikke medføre fysisk påvirkning af nærliggende vandløb, ligesom driften af ejendommen ikke vurderes at medføre øget forstyrrelse af vandløb.

Der er registreret birkemus i Billund Kommune. Det ansøgte projekt medfører ikke direkte fysiske ændringer af mulige levesteder for birkemusen. Det er derfor Billund Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil have nogen væsentlig påvirkning på arten.

Tilladelse til landbruget på Lamborgvej 18, 7200 Grindsted vurderes ikke at have nogen væsentlig påvirkning på de omtalte Bilag IV arter eller deres levesteder.

Ud over Bilag IV arterne nævnt i afsnittet har Billund Kommune ikke kendskab til øvrige beskyttede arter, der kunne tænkes at blive påvirket af en tilladelse til det ansøgte projekt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Når et husdyrbrug udleder mere end 750 kg N/år er det omfattet af kravet om BAT. Den beregnede ammoniakemission fra den ansøgte produktion er 2.796 kg N/år. BAT-niveauet er i it-skemaet beregnet til 2.071 N/år. BAT er dermed overholdt.

Ophør

Der stilles vilkår, som skal sikre, at der ved ophør af driften træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, og at gødning, spildevand og affald skal bortskaffes efter gældende regler og vilkår.

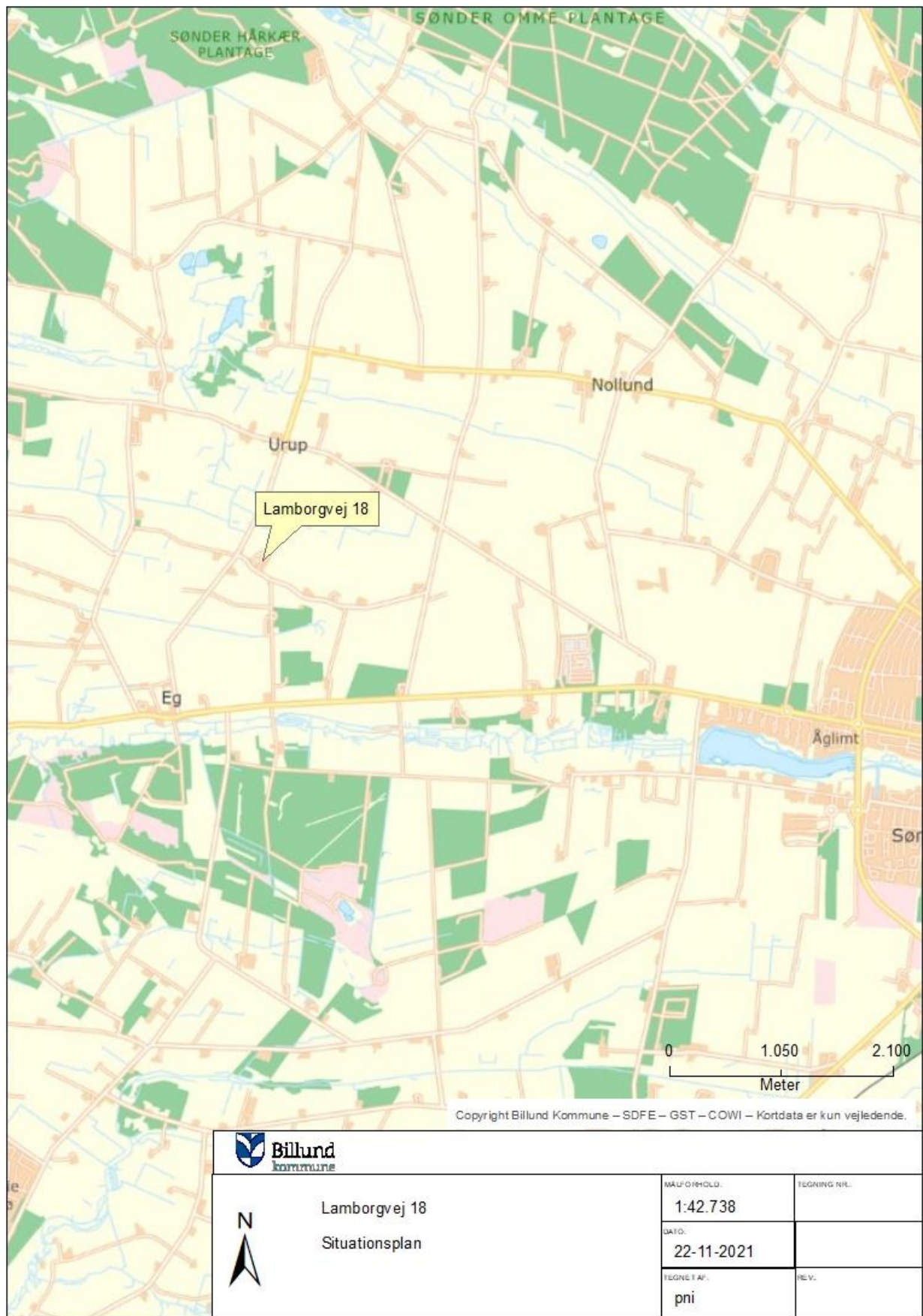
Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til etablering og drift af husdyrbruget med de ansøgte udvidelser og ændringer, idet husdyrbruget under overholdelse af de fastsatte vilkår, ikke indebærer væsentlig indvirkning på miljøet.

Bilag

- Bilag 1. Husdyrbrugets lokalisering
- Bilag 2. Situationsplan og oversigt over produktionsareal
- Bilag 3. Natur inden for 1.000 m af ejendommen
- Bilag 4: Beplantning ved ny gyllebeholder

Bilag 1. Husdyrbrugets lokalisering

Bilag 2. Situationsplan og oversigt over produktionsarealer

Architectural floor plan of a long, narrow building. The plan includes numerous dimensions in meters (m) and handwritten notes in Swedish.

Dimensions (m):

- Overall length: 66.410
- Overall width: 24.530
- Top width segments: 2.310, 2.800, 4.720, 3.050, 4.820, 2.800, 2.310
- Bottom width segments: 2.700, 2.250, 4.660, 11.865
- Internal length segments: 2.800, 50.100, 2.800, 7.460, 3.000
- Internal width segments: 2.000, 18.480, 18.000, 11.93 m², 19.200, 19.800, 45.840, 3.220, 45.600, 19.800, 19.200, 45.750, 19.800, 4.150, 3.400, 1.200, 2.000, 1.150, 2.000

Handwritten Notes:

- Sängskild m sprit* (Bed partition with spirit)
- Foderbord* (Feeding table)
- Dystracke* (Dystracke)
- 42,3 m²*
- 11,93 m²*
- HEB* (Högskåp - High cabinet)

Placering af ny gyllebeholder

Bilag 3. Natur inden for 1.000 m af ejendommen

Bilag 4. Beplantning omkring gyllebeholder samt placering af ny indkørsel

